

Міністерство освіти і науки України
Національний університет фізичного виховання і спорту України

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ

XVII Міжнародної конференції
молодих вчених
«Молодь та олімпійський рух»

Київ 2024

Молодь та олімпійський рух: Збірник тез доповідей XVII Міжнародної конференції молодих вчених, 7 травня 2024 року [Електронний ресурс]. – К., 2024. – 244 с.

У збірнику представлені тези з актуальних питань: правові, організаційні, соціальні, екологічні та економічні аспекти сучасного спорту, олімпійська освіта: соціально-філософські, історичні, психологічні та педагогічні аспекти, актуальні проблеми сучасної спортивної підготовки, медико-біологічні аспекти олімпійського спорту, передові практики та інновації сучасної спортивної медицини, фізична терапія та ерготерапія, теорія і практика спорту для всіх.

Матеріали збірника представляють теоретичний і практичний інтерес для докторантів, аспірантів, здобувачів ступенів бакалавра та магістра, тренерів, спортсменів, викладачів, науково-педагогічних працівників, студентів.

Редакційна колегія:

Андреева О. В., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Арехова Т. О., спеціаліст відділу сучасних бібліотечних технологій
Байрачний О. В., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Белікова М. В., канд. мед. наук, доц.
Бісмак О. В., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Бобровник В. І., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Борисова О. В., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Брушко В. В., ст. викладач
Василенко Є. В., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Віноградов М. М., викладач
Вітомський В. В., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Вольський Д. С., д-р філософії з фіз. культури і спорту
Гаврелюк С. В., канд. мед. наук, доц.
Гакман А. В., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Гончаренко Є. В., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Гринь О. Р., канд. пед. наук, проф.
Дяченко А. Ю., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Кашуба В. О., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Когут І. О., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Козлова О. К., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Козьма В. В., д-р політ. наук, проф.
Коробейніков Г. В., д-р біолог. наук, проф.
Коробейнікова Л. Г., д-р біолог. наук, проф.
Кравчук Л. Д., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Кропивницька Т. А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Лазарева О. Б., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Лук'янцева Г. В., д-р біолог. наук, проф.
Максимова Ю. А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Маринич В. Л., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Матвеев С. Ф., канд. пед. наук, проф.
Олешко В. Г., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Олійник Т. М., канд. мед. наук, доц.
Пастухова В. А., д-р мед. наук, проф.
Петровська Т. В., канд. пед. наук, проф.
Пінчук Є. А., д-р філософ. наук, проф.
Приймак М. М., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Радченко Л. А., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Русанова О. М., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Терещенко А. В., викладач
Толкунова І. В., канд. пед. наук, доц.
Трачук С. В., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.
Федорчук С. В., канд. біолог. наук
Футорний С. М., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Харчук Т. В., д-р економ. наук, доц.
Шахліна Л. Г., д-р мед. наук, проф.
Шевчук Ю. В., викладач
Шинкарук О. А., д-р наук з фіз. виховання і спорту, проф.
Шутова С. Є., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доц.

Тези пройшли перевірку з використанням сервісу пошуку плагіату Unicheck. Рекомендовано Вченою радою Національного університету фізичного виховання і спорту України, протокол № 11 від 07. 05. 2024 р.

БОНДАРЕНКО О., ТОЛКУНОВА І. ОСОБЛИВОСТІ СТРЕСОСТІЙКОСТІ У СТУДЕНТІВ - СПОРТСМЕНІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	205
БРИЧУК М., ЯЦЬКО В. СОЦІАЛЬНІ ПРОЄКТИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДІ	207
ВАСИЛЕНКО О., МАТВЄЄВ С., КРУШИНСЬКА Н. ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ	209
ВОЛОСЮК А. КОМПОНЕНТИ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ЖІНОК З НИЗЬКИМ РІВНЕМ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ	211
ГАЛЕТА М., КЕНСИЦЬКА І., ПАЦАЛЮК К. КОРЕКЦІЯ ПОКАЗНИКІВ ФІЗИЧНОГО СТАНУ ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ ГРУПОВИХ ФІТНЕС-ЗАНЯТЬ СИЛОВОЇ СПРЯМОВАНОСТІ	213
ДЕРЕНЬКО В., ПАВЕЛКО І., СУЛЕЙМАНОВА І. РУХОВА АКТИВНІСТЬ І ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ	215
ДЄДУХ М., БРИЧУК М., ЛИЖНЯК С. САМООЦІНКА ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ДІТЕЙ 12 РОКІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ ФУТБОЛОМ	217
КОВАЛЕНКО К., КОВАЛЬОВА Н., УЖВЕНКО В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАНЯТЬ АДАПТИВНОЮ ФІЗИЧНОЮ РЕКРЕАЦІЄЮ З ДІТЬМИ 5-6 РОКІВ ІЗ ЗАТРИМКОЮ ПСИХОЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ	219
КРУШИНСЬКА Н. ОСНОВНІ ЗАХОДИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ УЧАСНИКІВ БОЙОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ	221
МАТВІЄНКО І., ВІТУШИНСЬКИЙ Р., МАКСИМЕНКО Я. ВПЛИВ ЗАНЯТЬ З ПЛАВАННЯ ДЛЯ ДІТЕЙ ПЕРШОГО РОКУ ЖИТТЯ	223
МИКИТЧИК В. ОБҐРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПАТРІОТИЗМУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	225
МОСКАЛЕНКО Д. ОЦІНКА ТЕОРЕТИЧНИХ ЗНАНЬ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ	227
ПАНЬКІВ Х., ГОЛЕЙ Х., ШВЕД Н. ДОСВІД ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНИХ ФІТНЕС-КЛУБІВ	229
ПАСІЧНЯК Л., ЛАВРУК В., ІВАНЮК Х. ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС ОРГАНІЗАЦІЇ СЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З БОКСУ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ	231
ПЕРЕГІНЕЦЬ М., ЧЕРНИХ П. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	233
ПІДГАЙНА В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ З ЕЛЕМЕНТАМИ АКВА-РЕКРЕАЦІЇ ПІД ЧАС ДОЗВІЛЛЯ ЮНАКІВ 16-17 РОКІВ	235
ПРОКОПЕНКО А., ГОНЧАРОВА Н., КОПИЛ О. ОЦІНКА ПРОЯВУ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ М'ЯЗІВ НИЖНІХ КІНЦІВОК У ДІТЕЙ 6-10 РОКІВ ПІД ЧАС ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ ТЕНІСОМ	237
РУБАН Л. ВПЛИВ ЗАСОБІВ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЖІНОК ДРУГОГО ПЕРІОДУ ЗРІЛОГО ВІКУ	239
ЦУКАНОВ О. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ ЧОЛОВІКІВ ЗРІЛОГО ВІКУ ДЛЯ КОРЕКЦІЇ ЇХ ФІЗИЧНОГО СТАНУ	241

ОЦІНКА ПРОЯВУ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ МОТОРНОЇ АСИМЕТРІЇ М'ЯЗИВ НИЖНІХ КІНЦІВОК У ДІТЕЙ 6-10 РОКІВ ПІД ЧАС ОЗДОРОВЧИХ ЗАНЯТЬ ТЕНІСОМ

Прокопенко А., Гончарова Н., Копил О.

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Вступ. Одним із сучасних підходів розв'язання проблеми реалізації можливостей організму дітей є побудова процесу фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з використання елементів тенісу. В процесі занять тенісом використовуються різноманітні засоби, що здійснюють цілеспрямований вплив на різні компоненти здоров'я та спрямовані на розвиток швидкісно-силових здібностей [3].

Однак, асиметрична техніка тенісу може стати причиною асиметричного розподілу м'язової маси та незбалансованого м'язового тонуусу [1, 5]. Ці диспропорції можуть стати причиною неправильного росту тіла і порушень в структурі скелета [1, 5]. А це, в свою чергу, може бути особливо небезпечним для дітей, які знаходяться на стадії інтенсивного скелетного та м'язового розвитку [1].

Незважаючи на те, що існує значна кількість досліджень в яких розглядається питання прояву функціональної асиметрії м'язів під час занять тенісом, в публікаціях міститься мало інформації щодо прояву моторної асиметрії саме нижніх кінцівок, тому дана тематика є достатньо актуальною.

Мета дослідження – оцінити прояв функціональної моторної асиметрії м'язів нижніх кінцівок дітей молодшого шкільного віку, які займаються тенісом з метою оздоровлення.

Методи дослідження – аналіз даних науково-методичної літератури та мережі Інтернет, педагогічне тестування, методи математичної статистики.

Результати дослідження та їх обговорення. Вміння виконувати рухи зі значною амплітудою та у різних напрямках є провідною здібністю для тенісистів. Не менш важливим для аналізу асиметричності розвитку нижніх кінцівок у тенісистів 6-10 років є аналіз виконання рухового тесту «У-тест» [4]. Окрім цього, використання даного тесту в процесі дослідження дозволило сформулювати уявлення про динамічний контроль пози дитини [2].

Відповідно до отриманих даних виконання тесту «У-тест» спостерігається поступове збільшення показників у віковому аспекті, як у хлопчиків так і дівчат, для всіх напрямків руху, що може бути прояснено збільшенням розмірів тіла дітей [2].

Під час аналізу результатів тесту для лівої нижньої кінцівки у напрямку руху «лівою вперед» динаміка результату була в межах від Me (25; 75) 40,2 (39,9;46,1) см до 56,5 (55,6; 57,5) см для хлопців [2]. Для дівчат ці зміни склали від 39,5 (39,2; 46,7) см до 54,0 (50,0; 55,3) см [2].

Аналіз результатів дозволив виявити тенденцію до значно більших результатів під час руху кінцівкою у напрямку «лівою задньомедіально» та «лівою задньолатерально», що характеризуються порівняно більшим рівнем стійкості тіла при збільшенні площі опори о поверхню [2]. Порівнюючи виконання рухових дій у вищезазначених напрямках, можна зробити висновок про значно більші результати у напрямку «лівою задньомедіально» у порівнянні з напрямком «лівою задньолатерально» [2].

Схожа тенденція спостерігалась під час виконання даного тесту для правої нижньої кінцівки, де було таке саме співвідношення результатів відповідно до напрямів рухів [2].

Для хлопців динаміка змін показника для правої кінцівки у виконанні тесту у напрямку руху «правою вперед» була в межах від 41,0 (40,3; 46,5) см до 57,1 (56,4; 57,7) см для хлопців [2]. Для дівчат ці зміни склали від 40,9 (40,0; 45,3) до 53,7 (50,5; 55,1) см [2].

Для напрямку руху «правою задньомедіально» результати хлопців відповідали значенням від 64,6 (61,8; 71,3) см до 83,1 (80,4; 84,6) см, а для дівчат від 65,4 (62,4; 70,9) см до 81,8 (78,0; 83,3) см [2]. Виконання тесту в напрямку руху «правою задньолатерально» характеризувалося змінами показників дітей у віковому аспекті для хлопців в межах від 62,7 (61,0; 68,1) см до 79,2 (78,2; 80,6) см, а для дівчат – від 60,4 (59,6; 68,0) см до 77,3 (74,6; 81,2) см [2].

Відзначимо наявність статистично значущої різниці ($p < 0,05$) за більшістю показників у віковому аспекті [2]. Однак, за показниками виконання рухових дій у напрямках «лівою задньомедіально», «лівою задньолатерально», «правою вперед» та «правою задньолатерально» у хлопчиків шести років у порівнянні з хлопцями семи років статистично значущих відмінностей не спостерігалось. Також, хлопці дев'яти років не мали статистично значущого покращення результатів за вісьмома показниками у порівнянні з хлопцями десяти років [2].

У дівчат, в процесі проведення дослідження, статистично значущі ($p < 0,05$) зміни показників спостерігаються тільки у групах дівчат порівняння 7-8 років та 8-9 років за вісьмома показниками, що вивчалися [2].

Порівняння результатів виконання рухового тесту представниками різної статі вказує на кращі результати виконання рухових тестів у хлопців за всіма показниками [2]. Слід зазначити, що статистично значуща різниця на рівні $p < 0,05$ відмічається тільки у вікових групах 7 років (за всіма показниками у напрямку руху латерально та медіально), вікових групах 9, 10 років (за всіма показниками у напрямку руху вперед лівою та правою ногою) [2].

Окрім цього, спостерігається статистично значуща різниця результатів у показниках лівої та правої нижніх кінцівок, з'ясована статистично значуща різниця на рівні $p < 0,05$ у статево-вікових групах хлопчиків семи років (у напрямках руху вперед правою та лівою) та дев'яти років (у напрямках руху задньолатерально лівою та правою) [2]. Дані результати можуть бути пояснені тим, що у період молодшого шкільного віку домінування однієї з кінцівок не набуває статистично значущий характер та дані зміни відбуваються зі збільшенням терміну занять тенісом [2].

Висновки. Проаналізувавши дані, отримані під час виконання «Y-тесту», можна зробити висновок про відсутність проявів функціональної моторної асиметрії нижніх кінцівок у зв'язку з відсутністю статистично значущих відмінностей між лівою та правою кінцівками, що доводить поступовість формування даної асиметрії на більш пізніх етапах. Таким чином, на етапі початкових занять тенісом з метою оздоровлення, вправи на рухові дії нижніх кінцівок мають бути профілактичного характеру для запобігання проявів функціональної моторної асиметрії на подальших етапах занять.

Список використаних джерел.

1. Прокопенко А. О. Взаємозв'язок між показниками фізичного розвитку та фізичної підготовленості дітей молодшого шкільного віку, що займаються тенісом з метою оздоровлення. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2023. № 8 (168). С. 131–135. DOI: 10.31392/NPU-nc.series15.2023.8(168).26.

2. Прокопенко А. О. Профілактика функціональної моторної асиметрії у дітей молодшого шкільного віку в процесі оздоровчих занять тенісом: дис. ... д. філософії : 017. Київ, 2023. 222 с.

3. Crespo M., Miley D. ITF Advanced coaches manual. International Tennis Federation, 2007. 334 p.

4. Faigenbaum A. D., Myer G. D., Fernandez I. P., Carrasco E. G., Bates N., Farrell A., Ratamess N. A., Kang J. Feasibility and reliability of dynamic postural control measures in children in first through fifth grades. *Int J Sports Phys. Ther.* 2014. Vol. 9 (2). P. 140–148.

5. Sanchis-Moysi J., Dorado C., Vicente-Rodriguez G., et al. Inter-arm asymmetry in bone mineral content and bone area in postmenopausal recreational tennis players. *Maturitas.* 2004. Vol. 48(3). P. 289–298. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.maturitas.2004.03.008>.